

taxat MEXIII. editum est à D. Luca Dauberio Tom. A XI. *Spicilegii*; quod Guillelmus ipse scripserit ab eo anno Sigeberti Chronicon se continuavisse, tamen nonnulla mutuatur ab Anselmo Gemblacensi Monacho, Sigeberti Continuatore. Illud continuavere Anonymi duo Monachi Sandionysiani. Prior desinit in anno MCCXXI. alter in anno MCCXLVIII. Scripsit idem Nangius Gesta S. Ludovici, (sive incepta ab Egidio Remensi prosecutus est, sicut ipse fateretur) & filii ejus Philippi cognomento Andacis. Idem Historicus Chronicon suum Gallicè vertit.

CAPUT V.

De Scriptoribus Illustribus XIV. Seculi.

ARTICULUS I.

De Engelberto Admontensi, Joanne à Sancto Geminiano, Raynerio, Bernardo Guidone, Henrico Sterone, Dino, Eberardo, Siffrido, Nicolao Triveto, Joanne de Parisiis, & Joanne Duns Scoto.

ENGELBERTUS, Admontensis Abbas, quod Monasterium est in Styria, ad Amasum amnem, ultra Perium Montem, floruit anno MCCC. Scripsit libros *De ortu & fine Imperii Romani*; *De Articulis Fidei*; *De Corpore Domini*; *De Passione Domini & Mystero Crucis*; *De gratia Salvationis & Justitia damnationis*; *De Libero arbitrio*; *De summo hominis bono*; *De Providentia Dei*; *De Miraculis Christi*; *De statu Defunctorum*; *De Christiani Principis Institutione*; *Commentarium in Psalmum, Beati Immaculati*; *In Evangelium, In Principio*, &c.

II. JOANNES DE S. GEMINIANO, Ordinis Fratrum Prædicatorum Doctor egregius, anno MCCXX. florebat, Antonio Senensi teste. Præter Sermones de Tempore, de Sanctis, & Funeribus, scripsit *Summam* admodum utilem Prædicatoribus, *De similitudinibus rerum*, in qua naturalia præclare ad mores accommodat, additis interdum Scripturæ Sacræ & Sanctorum Patrum sententiis. Decem libros complectitur. Primus exempla similitudinumque tradit de corporibus simplicibus, cælo nimirum & elementis; secundus de metallis & lapidibus; tertius de vegetabilibus & plantis; quartus, de natatilibus & volatilibus; quintus, de animalibus terrestribus; sextus, de homine & membris ejus; septimus de visionibus & somniis; octavus de Canonibus & Legibus; nonus, de artificibus, & rebus artificialibus; decimus, de actibus & moribus humanis. Hoc Opus S. Antoninus commendat P. III. Chronici Cap. XXIII. §. II.

III. Duos viros nomine affines, duobus, quorum tractamus historiam, sæculis, Prædicatorum Ordo tulit, Italum utrumque. Prior Placentinus, REINERTUS nimirum seu REINERUS SACHONUS, ex Hæretico Waldensium, & Episcopo Sectæ Catharorum, Fidei Catholicæ non modo professor, sed defensor, Theologiæ, Jurisque Canonici peritissimus, Inquisitor Fidei in Longobardia circa annum MCCXXIV. teste Antonio Senensi in Bibliotheca Authorum Ordinis, scripsit Opusculum *De Hæreticis*, præcipue de Sectis Waldensium. Alius posterior ætate RATNERIUS, Pisagus, qui teste S. Antonino III. P. Chronici Tit. XXIII.

C. XI. §. 2. *Summam* edidit, quæ *Pantheologia* inscribitur, in duas partes tributam, procedentem in materiis secundum ordinem Alphabeti, quæ non solum tractat de casibus conscientia, sed etiam de omni materia prædicabili, & per modum prædicabilem. Scribebat anno MCCXXXIII. Raynerii *Pantheologia* auxit illustravitque P. Joannes Nicolai in Sacra Facultate Parisiensi Doctor Theologus, sed mirum est quod nihil præfari dignatus sit de Auctore cujus agrum aravit, cuique suo labore, industria, eruditione id contulit beneficii, ut messem ferret

longè uberiorem ac locupletiozem. Jacobi Florentini Ordinis Minorum Professoris Prologos rescidit, omisitque; monere neglexit eruditum illum Minoritam ex Raynerii *Pantheologia* pauca subtraxisse; multa addidisse, quæ deficere videbantur, reducendo etiam aliquas materias subtiles ad styli faciliorem & clariorem, ut tam à lægentibus quàm audientibus dulcius gustarentur, & medullis imprimerentur. Verba ipsius sunt in altero Prologo. In priori verò ad B. Cardinalem Placentinum, Sabinensem Episcopum, de Raynerio magnificè præfatur. Emicuit Pater ille omni veneratione dignissimus in Pisana urbe F. Raynerius, qui utilitati omnium studiosorum incumbens, sine sui laude, & de se ipso, ut plerique faciunt, nec præfationem præmittens, absolute incepit: ABSOLUTIO... Opus pretiosissimum posteris reliquit, omni utilitate completum. Nihil enim deficit. Omnia nempe ordinatissime distinguit, atque optimo stylo perfectè in *Summam* redegit... Quid utilitatis, quid difficultatis, quid insuper necessarium in studio Scripturarum Sanctorum reperiri potest, quod in hac *Summa* inveniri plenè non possit... Tantà faciendia & doctrina claritate refulsit Vir iste omni virtute præclarus, quod usque ad partes extremas nostræ Christiane Religionis Religiosi nonnulli ac Clerici ipsam Opus omni cum diligentia deportaverunt. Tanta namque fragrantia exiit, quod ab ipsis longinquis partibus traxerit studiosos & literatos. Ipse decus ingens & plendor non solum sua Professionis, sed & omnium Religionum, & totius Italia, & propria nationis. Hac vir cordatus in Præfatione Summæ Raynetianæ sive *Pantheologiæ*, Editionis Nurembergenfis anni MCCCLXXIV.

IV. BERNARDUS GUIDO, patria Lemovicensis, ex humili familia in vico Roccio, prope Rupem Avis natus, Fratrum Prædicatorum Ordinem anno ætatis decimo-nono ingressus est, cumque diversis Officiis Ordinis egregie functus esset, Inquisitoris etiam munus Tolosæ octodecim circiter annis gessisset, interimque per Italiam, Galliam, & Belgium Legationes Apostolicas pro negotiis difficillimis obivisset, à Joanne XXII. Pontifice Maximo Tudenfis primum in Castella, deinde Lodoventis in Provincia Narbonensi Episcopus creatus est anno MCCXXIV. Obiit Præsul doctrina, vitæ sanctimonia, & miraculis clarus anno MCCXXXI. ætatis septuagesimo; ejus corpus ad FF. Prædicatores Lemovicenses delatum est. Scripsit Chronicon Romanorum Pontificum, Imperatorum, & Regum Francorum, usque ad annum MCCXXX. quod Joanne XXII. dicavit: Item Vitas Sanctorum, quæ Tolosæ extant in FF. Prædicatorum Bibliotheca, quinque prægrandibus voluminibus, Tractatus de Conciliis, De Officio Missæ, Chronologiam Episcoporum Lemovicensium ac Tolosanorum Comitum, Acta S. Thomæ Aquinatis, &c.

V. HENRICUS STERO, Ordinis Benedictini in Altaicho Germaniæ Cœnobio Monachus, XIV. ineunte sæculo floruit. Annales scripsit ab anno Christi MCCLII. ad annum MCCXXXII. Editi sunt inter Scriptores Rerum Germanicarum à Mæquardo Frehero, & auctores Tom. 8. Antiquæ Læctionis